Svensk vapenexport till diktaturer skenar

Saudiarabien får köpa pansarvärnsroboten Bill 2 av Sverige. Från infofilm av Saab.

2012-02-22 Publiserad i Dagbladet

Trots att riksdagen gett regeringen i uppdrag att skärpa vapenexporten till diktaturer har det blivit precis tvärtom.

Svensk vapenexportpolitik lider av ett allvarligt demokratiskt underskott. Trots att riksdagen gett regeringen i uppdrag att skärpa vapenexporten till diktaturer har det blivit precis tvärtom, skriver Anna Ek och Rolf Lindahl, Svenska freds- och skiljedomsföreningen.

Vapenexport

I dag offentliggjorde ISP häpnadsväckande siffror över svensk vapenexport. Vapenexporten till flera brutala diktaturer har ökat dramatiskt. Exporten sker i uppenbar konflikt med regeringens riktlinjer och riksdagens beslut från i våras om att skärpa politiken.

Den svenska vapenexporten skenar. Sverige har aldrig tidigare sålt så mycket vapen som nu. Ökningen är drygt 300 procent under den senaste tioårsperioden. Räknat per person säljer svenskar mest vapen i världen.

Svensk vapenindustri har siktet inställt på instabila och odemokratiska regioner i världen. Marknaden finns där krigen rasar och förtrycket hårdnar. Ju fler vapen industrin säljer i dag, ju större blir efterfrågan i morgon.

Bland de största köparna förra året märks Thailand, Saudiarabien, Indien, Pakistan och Förenade Arabemiraten. Dessa länder där det förekommer grova människorättskränkningar står ensamma för omkring 60 procent av den totala vapenexporten från Sverige.

Särskilt anmärkningsvärd är vapenexporten till Saudiarabien. Regimen är en av världens mest brutala diktaturer. Det är inte tillåtet att offentligt kritisera islam eller kungafamiljen, politiska partier är förbjudna och demonstrationer är olagliga. Kroppslig bestraffning i form av piskning och amputering utdöms och dödsstraff tillämpas. Som regel sker avrättningarna i form av halshuggning för män och arkebusering för kvinnor.

Saudiarabien är enligt Stockholms internationella fredsforskningsinstitut, SIPRI, den gulfstat som lägger ner mest resurser på sin militärmakt. Den 14 mars förra året blev vi varse om att vapenköpen också används i aggressiva syften då 150 pansarfordon rullade in i Bahrain för att krossa demokratirörelsen i landet.

Sverige beväpnar den saudiska diktaturen med både avancerade radarsystem och pansarvärnsvapen fullt kapabla att mörda både sin egen och sina grannländers befolkning.

Saudiarabien som tills för bara några år sedan var utesluten som köpare av vapen från Sverige får i dag köpa krigsmateriel för hela 2,9 miljarder kronor, en summa som motsvarar en femtedel av hela den svenska

vapenexporten.

Besluten om vapenexporten fattas löpande av Inspektionen för strategiska produkter. Man har att rätta sig efter regeringens riktlinjer för vapenexport. Men ISP läser reglerna som fan läser bibeln. I riktlinjerna betonas de mänskliga rättigheterna särskilt: ?Respekt för mänskliga rättigheter är ett centralt villkor för att tillstånd skall beviljas.? Om vapnen kan komma att användas mot den egna befolkningen eller ej spelar enligt reglerna ingen roll. Det är situationen i landet som sådan som avgör.

Samtidigt som svenska företag får klartecken av ISP att leverera vapen till diktaturer engagerar sig den ansvariga ministern Ewa Björling bland annat åt att marknadsföra svensk musikindustri i Norge. Eftersom regeringen har överlämnat besluten om vapenexport till den självständiga myndigheten ISP så slipper nämligen ministrar ta ansvar för vapenexporten och kan ägna sig åt andra, mindre kontroversiella sysslor.

Den arabiska våren innebar ett välkommet uppvaknande för flera svenska beslutsfattare. I ett blocköverskridande beslut den 19 maj förra året beslutade riksdagen att göra ett särskilt tillkännagivande och ge regeringen i specifikt uppdrag att skärpa vapenexporten till diktaturer.

Trots att det nu gått trekvarts år har inga nya lagar presenterats. Ewa Björling säger som svar på en fråga i riksdagen att hon har som ?ambition? att tillsätta en utredning under våren. Men enligt uppgift har man inte ens lyckats prestera några direktiv för utredningen.

Riksdagen gav regeringen ett tydligt uppdrag: skärp vapenexporten till diktaturer. I dag kan vi konstatera att det har blivit precis tvärtom, vapenleveranserna till diktaturer flödar i det närmaste ohämmat.

Detta är inte acceptabelt. Svensk vapenexportpolitik visar på ett allvarligt demokratiskt underskott. Regeringen förhalar riksdagens beslut och ISP åsidosätter regeringens riktlinjer. Ingen tar ansvar för vapenexporten. Men konsekvenserna får de som kämpar för frihet i de diktaturer Sverige beväpnar ta.

ANNA EK
ordförande, Svenska Freds- och Skiljedomsföreningen

ROLF LINDAHL
politisk sekreterare, Svenska Freds- och Skiljedomsföreningen

Vapenexport
Publicerad 2012-02-22

Kontakta oss

Svenska Freds- och Skiljedomsföreningen, Polhemsgatan 4, 112 36 Stockholm
Tel: 08-55 80 31 80 | Plusgiro: 90 10 85-1 | info@svenskafreds.se

---

Källa till webbadress: http://svenska-freds.se/svensk-vapenexport-till-diktaturer-skenar